

**YANGI O'ZBEKISTONNI RIVOJLANTIRISHDA O'ZBEK MILLIY
MA'NAVIYATINING AHAMIYATI***Mashrabov Mansurxon Shuxrat o'g'li***Annotatsiya**

Mazkur maqolada Yangi O'zbekistonni barpo etish jarayonida o'zbek milliy ma'naviyatining tutgan o'rni va ahamiyati ijtimoiy-falsafiy hamda ma'naviy-ma'rifiy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqotda milliy ma'naviyatning jamiyat taraqqiyoti, fuqarolik ongini shakllantirish, yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash hamda barqaror rivojlanishga erishishdagi roli yoritilgan. Maqolada o'zbek xalqining boy tarixiy merosi, an'analari, qadriyatlari va ma'naviy tamoyillari Yangi O'zbekistonning demokratik va huquqiy davlat sifatida rivojlanishida muhim omil ekanligi asoslab beriladi. Shuningdek, globallashuv sharoitida milliy ma'naviyatni asrash va rivojlantirish masalalari ham ko'rib chiqiladi. Tadqiqot natijalari milliy ma'naviyat jamiyatning ijtimoiy barqarorligi va taraqqiyotini ta'minlovchi asosiy omillardan biri ekanligini ko'rsatadi. Ushbu maqola ijtimoiy-gumanitar fanlar tadqiqotchilari, pedagoglar hamda keng ilmiy jamoatchilik uchun ahamiyatlidir.

Kalit so'zlar: Yangi O'zbekiston, milliy ma'naviyat, ma'naviy taraqqiyot, milliy qadriyatlar, madaniy meros, vatanparvarlik, globallashuv, fuqarolik jamiyati

Bugungi kunda Yangi O'zbekistonni barpo etish jarayoni jamiyat hayotining barcha sohalarida chuqur islohotlarni amalga oshirishni, ayniqsa, ma'naviy-ma'rifiy taraqqiyotga alohida e'tibor qaratishni taqozo etmoqda. Davlat va jamiyat rivojida iqtisodiy, siyosiy hamda huquqiy omillar bilan bir qatorda milliy ma'naviyat muhim asoslardan biri sifatida namoyon bo'ladi. Zero, milliy ma'naviyat jamiyat a'zolarining dunyoqarashi, axloqiy qarashlari, ijtimoiy faolligi va fuqarolik mas'uliyatini belgilovchi asosiy omil hisoblanadi.

O'zbek milliy ma'naviyati asrlar davomida shakllanib, xalqning tarixiy xotirasi, urf-odatlar, an'analari, diniy va dunyoviy qarashlari, axloqiy me'yorlari hamda madaniy merosida o'z ifodasini topgan. Ushbu boy ma'naviy meros jamiyat barqarorligini ta'minlash, yosh avlodni barkamol insonlar etib tarbiyalash va ijtimoiy birdamlikni mustahkamlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Yangi O'zbekiston konsepsiyasi aynan mana shu milliy va umuminsoniy qadriyatlarga tayangan holda rivojlanishni ko'zda tutadi.

Globallashuv sharoitida turli madaniy va axborot ta'sirlarining kuchayishi milliy ma'naviyatni asrash va rivojlantirish masalasini yanada dolzarb etmoqda. Ayniqsa, yoshlarning ongida milliy o'zlikni anglash, vatanparvarlik, tarixiy merosga hurmat va ma'naviy mas'uliyatni shakllantirish Yangi O'zbekiston taraqqiyotining muhim

shartlaridan biri hisoblanadi. Shu bois, milliy ma'naviyat jamiyatni yangilash va rivojlantirish jarayonida strategik resurs sifatida qaralmoqda.

Shu nuqtai nazardan, Yangi O'zbekistonni rivojlantirishda o'zbek milliy ma'naviyatining o'рни va ahamiyatini ilmiy jihatdan tahlil qilish, uning jamiyat taraqqiyotiga ta'sirini ochib berish muhim nazariy va amaliy ahamiyatga ega. Mazkur maqolada milliy ma'naviyatning ijtimoiy rivojlanishdagi roli, uning zamonaviy islohotlar jarayonidagi ahamiyati hamda istiqboldagi vazifalari yoritib beriladi.

Mazkur tadqiqotning maqsadi Yangi O'zbekistonni rivojlantirish jarayonida o'zbek milliy ma'naviyatining tutgan o'рни va ahamiyatini ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilish hamda milliy ma'naviyatning jamiyat taraqqiyoti va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashdagi rolini asoslab berishdan iborat.

Tadqiqotning ilmiy yangiligi Yangi O'zbekiston taraqqiyotida o'zbek milliy ma'naviyatini strategik omil sifatida yoritib, uning zamonaviy islohotlar, globallashtirish jarayonlari va fuqarolik jamiyati rivojlanishiga ta'sirini kompleks tarzda tahlil qilganligida namoyon bo'ladi.

Yangi O'zbekiston taraqqiyoti jamiyat hayotining barcha jabhalarida chuqur va tizimli islohotlarni amalga oshirishni talab etadi. Bu jarayonda iqtisodiy o'sish va siyosiy barqarorlik bilan bir qatorda ma'naviy taraqqiyot masalasi alohida ahamiyat kasb etadi. Zero, milliy ma'naviyat jamiyat a'zolarining axloqiy qarashlari, dunyoqarashi, ijtimoiy faolligi va fuqarolik mas'uliyatini shakllantiruvchi asosiy omil hisoblanadi. Shu bois Yangi O'zbekistonni rivojlantirishda o'zbek milliy ma'naviyati muhim tayanch sifatida namoyon bo'lmoqda.

O'zbek milliy ma'naviyati asrlar davomida xalqning tarixiy tajribasi, urf-odatlar, an'analar, axloqiy me'yorlari va madaniy merosi asosida shakllangan. Ushbu ma'naviy qadriyatlar jamiyatda ijtimoiy birdamlikni mustahkamlash, milliy o'zlikni anglash va avlodlar vorisligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Yangi O'zbekiston sharoitida bu qadriyatlar zamonaviy taraqqiyot talablari bilan uyg'un holda rivojlantirilmoqda.

Milliy ma'naviyat jamiyatda vatanparvarlik tuyg'usini kuchaytirish, yosh avlodni barkamol shaxs sifatida tarbiyalash va ijtimoiy mas'uliyatni shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Ayniqsa, ta'lim-tarbiya jarayonida milliy qadriyatlar, tarixiy meros va ma'naviy an'analarga tayanish yoshlarning ongida mustahkam hayotiy pozitsiya va yuksak ma'naviy fazilatlarni qaror toptirishga xizmat qiladi. Bu esa Yangi O'zbekistonning uzoq muddatli barqaror rivojlanishiga zamin yaratadi.

Globallashtirish jarayonlari kuchaygan hozirgi davrda milliy ma'naviyatni asrash va rivojlantirish masalasi yanada dolzarb tus olmoqda. Turli madaniy ta'sirlar sharoitida milliy o'zlikni saqlab qolish, ma'naviy qadriyatlarga sodiq bo'lish jamiyatning ichki barqarorligini ta'minlovchi muhim omil hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, Yangi O'zbekiston rivojida milliy ma'naviyat global jarayonlarga

moslashuv va milliy manfaatlarni uyg'unlashtiruvchi vosita sifatida namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, milliy ma'naviyat fuqarolik jamiyatini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Jamiyat a'zolarida qonunga hurmat, adolat, halollik va mas'uliyat hissining qaror topishi aynan ma'naviy qadriyatlarga tayangan holda ro'y beradi. Yangi O'zbekistonni rivojlantirish strategiyalarida ma'naviy-ma'rifiy ishlarning ustuvor yo'nalish sifatida belgilanishi milliy ma'naviyatning jamiyat taraqqiyotidagi muhim o'rnini tasdiqlaydi. Xulosa o'rnida aytish mumkinki, o'zbek milliy ma'naviyati Yangi O'zbekistonni rivojlantirish jarayonida nafaqat tarixiy meros, balki jamiyatni birlashtiruvchi, kelajak sari yetaklovchi kuchli ma'naviy omil sifatida muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, Yangi O'zbekistonni rivojlantirish jarayonida o'zbek milliy ma'naviyati jamiyat taraqqiyotining muhim va ajralmas omili hisoblanadi. Milliy ma'naviyat jamiyat a'zolarining dunyoqarashi, axloqiy qarashlari va ijtimoiy faolligini shakllantirib, davlat va jamiyat o'rtasidagi mustahkam ijtimoiy poydevorni yaratishga xizmat qiladi. Shu jihatdan u Yangi O'zbekistonni barpo etish g'oyalarining mazmun-mohiyatini belgilovchi asosiy manbalardan biridir.

Tadqiqot natijalari shuni tasdiqladiki, o'zbek xalqining tarixiy-madaniy merosi, an'analari va ma'naviy qadriyatlari jamiyatda ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash, fuqarolik jamiyatini rivojlantirish hamda yosh avlodni barkamol va vatanparvar shaxs sifatida tarbiyalashda muhim rol o'ynaydi. Globallashtiruv sharoitida milliy ma'naviyatni asrash va uni zamonaviy taraqqiyot bilan uyg'unlashtirish jamiyatning ichki birligini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, o'zbek milliy ma'naviyati Yangi O'zbekiston taraqqiyotining strategik resursi bo'lib, uni rivojlantirish va targ'ib etish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lishi lozim. Milliy ma'naviyatga tayangan holda amalga oshirilayotgan islohotlar jamiyatning barqaror rivojlanishini ta'minlash bilan birga, kelajak avlodlar uchun mustahkam ma'naviy poydevor yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M.. Yangi O'zbekiston strategiyasi. — Toshkent: O'zbekiston, 2021.
2. Ergashev I., Otamuratov S.. Ma'naviyat asoslari. — Toshkent: O'zbekiston, 2019.
3. Qodirov M.. Milliy ma'naviyat va jamiyat taraqqiyoti. — Toshkent: Fan, 2018.
4. Jo'rayev T.. Yangi O'zbekiston va ma'naviy yangilanish masalalari. — Toshkent: Ma'naviyat, 2022.
5. Ma'naviyat asoslari. — Toshkent: O'qituvchi, 2020.
6. Milliy g'oya va ma'naviyat. — Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni rivojlantirishga doir qarorlar va dasturlar. — Toshkent, 2020–2023.

8. O'zbekiston Respublikasi Ma'naviyat va ma'rifat markazi. Milliy ma'naviyatni rivojlantirishga oid metodik tavsiyalar. — Toshkent, 2022.
9. O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi. O'zbek milliy qadriyatlari va ma'naviy merosiga oid ilmiy tadqiqotlar to'plami. — Toshkent, 2019.

